

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 14. april 2026

Orientering nr. 07/2026

Beinir Johannesen i spidsen for ny ABC-koalition

Lagtingsvalget den 26. marts 2026 resulterede i en markant sejr til Fólkaflokkurin og tilbagegang for Javnaðarflokkurin (se Temaorientering nr. 01/2026). Daværende lagmand Aksel V. Johannesen (Javnaðarflokkurin) anmodede – efter kort tids sonderinger blandt Lagtingets partier om dannelse af et nyt landsstyre – den 30. marts 2026 Lagtingets forkvinde om sin afsked som lagmand. Fólkaflokkurins formand, Beinir Johannesen, blev derefter udpeget som forhandlingsleder og kunne på et pressemøde den 9. april 2026 præsentere en koalitionsaftale mellem Lagtingets tre største partier, Fólkaflokkurin (A), Sambandsflokkurin (B) og Javnaðarflokkurin (C), som han som lagmand, ville stille sig i spidsen for. De tre partier har 22 ud af Lagtingets 33 mandater bag sig.

Beinir Johannesen blev den 13. april 2026, hvor det nyvalgte Lagting for første gang siden valget trådte sammen mhp. konstituering, formelt valgt som lagmand med 26 stemmer for og 7 blanke stemmer. Han udtrykte i sin tiltrædelsestale først og fremmest ønsker om samarbejde: *"I dag begynder en ny periode i færøsk politik – uden blokpolitik."* ... *"Mit personlige håb er, at formålet med den brede koalition smitter af på hele Lagtinget, så vi alle står sammen i endnu flere sager end sædvanlig."* Han gav desuden tilsagn om at arbejde for brede aftaler, der bl.a. skal *"skabe de bedste forudsætninger for, at færinger vælger Færøerne"* og få flere til at vende hjem. Beinir Johannesen er med sine 29 år Færøernes yngste lagmand nogensinde.

Lagmanden udnævnte formelt de nye landsstyremedlemmer den 13. april 2026, og landsstyret, der antalmæssigt afspejler en øgning af landsstyreområderne fra seks til syv, udgøres af:

- Lagmand Beinir Johannesen (Fólkaflokkurin)
- Landsstyremedlem for udenrigs- og fiskerianliggender samt vicelagmand, Bárður á Steig Nielsen (Sambandsflokkurin)
- Landsstyremedlem for finansanliggender, Aksel Vilhelmson Johannesen (Javnaðarflokkurin)
- Landsstyremedlem for erhvervsanliggender, Jacob Vestergaard (Fólkaflokkurin)
- Landsstyremedlem for social- og boliganliggender, Margit Stóra (Javnaðarflokkurin)
- Landsstyrekvinde for sundheds- og energianliggender, Eyðdis Hartmann Niclasen (Sambandsflokkurin)
- Landsstyremedlem for kulturanliggender, Bárður á Lakjuni (Fólkaflokkurin)

CV'er for landsstyremedlemmerne kan ses [her](#).

På mødet i Lagtinget den 13. april 2026 blev Johan Dahl (Sambandsflokkurin) valgt til ny formand for Lagtinget, og Lagtingets øvrige formandskab blev ligeledes valgt. Første ordinære lagtingsmøde med bl.a. fordeling af udvalgsposter finder sted mandag den 20. april 2026.

Den nye koalitionsaftale: ”Ansvar, stabilitet og brede forlig”

Formændene for de tre koalitionspartier udtrykte i forbindelse med underskrift og præsentation af koalitionsaftalen den 9. april 2026 med tilfredshed med, at deres respektive partiers politik sås tydeligt afspejlet i aftalen. Aftalen indeholder en række mål og prioriteringer, som overordnet refereres her:

- **Færøerne, Danmark og omverdenen:** Parterne vil indlede forhandlinger med den danske regering om øgede udenrigspolitiske beføjelser, så Færøerne kan repræsentere sig selv internationalt, opnå medlemskab af internationale organisationer og indgå/knytte sig til flere internationale aftaler. Mulighederne for et (associeret) medlemskab af EFTA skal undersøges. Arbejdet for en frihandelsaftale med EU skal intensiveres, ligesom Færøerne fortsat skal være en del af NATO. Alle beslutninger på forsvars- og sikkerhedsområdet, som vedrører Færøerne, skal godkendes af de færøske myndigheder, og Færøernes selvbestemmelsesret skal fastslås i alle forhold, der vedrører Færøerne. Statens (årlige) tilskud fastfryses på 541,8 mio. kr., og overtagelse af sagsområder skal ske i enighed mellem koalitionspartierne.
- **Erhvervspolitikken** skal styrkes med fokus på vækst, innovation og øget konkurrenceevne. Fiskeri- og opdrætserhvervet skal have stabile rammer. Der skal bl.a. være 10-årige fiskeritilladelser. Landbruget skal udvikles for især at øge Færøernes selvforsyning. **Skatter og afgifter** holdes i ro for private, mens selskabsskatten for finansvirksomheder hæves til 22 pct. Desuden iværksættes en midlertidig ordning for at lette husholdningerne ift. stigende oliepriser.
- **Investeringer** i campusbyggeriet i tilknytning til Fróðskaparsetur Føroya (Færøernes Universitet) fastholdes, og den bedste finansiering af Suðuroyrtunnelen skal undersøges.
- **Boligmanglen** skal bl.a. afhjælpes ved at øge boligudbuddet og byggeriet af boliger til især unge og ældre, og der skal etableres en boligfond til førstegangskøbere. Der indføres desuden lejestøtte til lavindkomstgrupper og iværksættes tiltag mod boligspekulation.
- På **sundhedsområdet** prioriteres forebyggelse, sammenhængende patientforløb, kortere ventetider på udredning og behandling især i børne- og ungdomspsykiatrien samt øget forskning i og behandling af kvindesygdomme. Indsatsen mod stofmisbrug forbedres, og der skal sættes hårdere ind mod narkorelateret kriminalitet, bl.a. via øget grænsekontrol.
- På **social- og pensionsområdet** fokuseres der især på personer med handicap og tilgængelighed i det offentlige rum. Grænsen for modregning af arbejdsindtægt i folkepensionen skal hæves til 300.000 kr., mens modregningsprocenten øges til 30 pct. Koalitionen har desuden besluttet at holde sig til pensionsaftalen fra 2018, (hvor pensionsalderen i første omgang forhøjes til 70 år i 2053, red.). For **børn og unge** indføres en aldersgrænse på 15 år for sociale medier, og ”*mobiltелефonen skal ud af skolen*”. Der arbejdes videre med forslag til ”barnets lov” og fokuseres på at skabe bedre dagtilbud og øget trivsel, udvikling og læring i folkeskolen. Færøske studerende ligestilles skattemæssigt med studerede i Danmark.
- På **kulturområdet** fokuseres der bl.a. på kunst og musikundervisning for børn og unge. Færøerne skal desuden have medlemskab i Den Internationale Olympiske Komité, IOC.
- Ift. **arbejdsmarkeds- og familiepolitikken** skal man i samarbejde med fagforeningerne undersøge mulighederne for at forkorte arbejdsugen, og børnefamiliernes vilkår forbedres via højere fradrag, ændringer i barselsordningen og indførelse af en skattefri børnecheck.
- **Udlændingepolitikken** skal strammes for at få kontrol over indvandringen, især ved at skærpe reglerne for familiesammenføring. Der skal stilles krav om ren straffeattest fra udlændinge, der vil arbejde på Færøerne, og ordningen for udenlandsk arbejdskraft skal gøres mere fleksibel, så udlændinge lettere kan anvende deres kompetencer. Arbejdsgivere skal have ansvaret for, at ansatte forlader landet ved arbejdstilladelsens ophør. Koalitionen ønsker også en lov om trossamfund med krav om respekt for færøsk lovgivning, kultur, ligestilling og værdier og med forbud mod udenlandsk statsfinansiering.

- Den grønne omstilling prioriteres i **energi- og miljøpolitikken**, hvor der også er fokus på naturbeskyttelse, bæredygtig ressourceudnyttelse, konkurrenceevne og øget energiselvforsyning. Private selskaber skal desuden kunne levere samlede energiløsninger til private forbrugere. Der skal vedtages en realistisk klimapolitik med konkrete mål for reduktion af CO₂-udledning. Eventuel forekomst og udvinding af olie skal være til gavn for hele samfundet og kommende generationer, herunder ved at indtægter fra udvinding placeres i Búskapargrunnurin (Færøernes Økonomifond), og afkastet føres ind på finansloven. En del af afkastet skal desuden bruges til grøn omstilling.
- **Reformarbejdet** skal fortsætte, bl.a. ved i landsadministrationen og kommunerne at reducere dobbeltfunktioner og lette administration, og kommunerne opfordres i første omgang til frivillige sammenlægninger. Økonomisk skal der føres en ansvarlig finanspolitik med balance mellem indtægter og udgifter. Et finanspolitisk regelsæt indføres, udlicitering af tjenester, hvor det er til fordel for borgeren, undersøges, og der skal lægges en 10-årig anlægsplan med en investeringsramme på ca. 8. pct. af den samlede finanslov.

Koalitionsaftalen i fuld længde kan læses på færøsk [her](#) og på dansk [her](#).

Formand for Búskaparráðið (Færøernes Økonomiske Råd), Johnny í Grótinum, udtalte i forlængelse af koalitionsaftalen til bl.a. KVF og FM1, at ”*det er sundt og godt*” med en bred – og dermed (håber han) – ”*handlekraftig*” koalition i en tid med stort behov for reformer. For ham at se fylder spørgsmålet om økonomisk holdbarhed dog ganske lidt i aftalen i forhold til, hvor høj prioritet spørgsmålet havde i valgkampen og hos vælgerne. I aftalen ser han ”*rigtig mange merudgifter*”, alt imens det skorter på bud på indtægter og ”*reelle reformer*”. De langsigtede væksttiltag, der lægges op til i koalitionsaftalen, er desuden i hans optik ”*fugle på taget*”, ligesom målet om en investeringsramme på 8 pct. af den samlede finanslov de næste 10 år er urealistisk, især hvis investeringer i Suðuroytunnelen og universitetets campusbyggeri skal foretages inden for nævnte ramme. Beinir Johannesen har til dette bl.a. svaret, at finansieringen af Suðuroytunnelen skal ligge delvist inden for, delvist uden for finansloven, og at yderligere præciseringer af koalitionsaftalen for så vidt angår finansiering vil fremgå af kommende finanslov.

Kort nyt

- Miðflokkurin har den 13. april 2026 valgt medlem af Lagtinget, Steffan Klein Poulsen, til ny formand for partiet. Partiets formand gennem en lang årrække, Jenis av Rana, meddelte kort efter lagtingsvalget, at han ville trække sig som formand. Jenis av Rana og Steffan Klein Poulsen udgør fortsat partiets gruppe i Lagtinget. Jenis av Rana udtalte i øvrigt den 31. marts 2026 til KVF, at partiet alligevel ikke ønsker at tilbagerulle lagtingsloven om fri abort (se Orientering nr. 06/2026), men i stedet vil bakke op om abort efter tysk model, hvor bl.a. rådgivning og information til den gravide om mulighederne for økonomisk og social hjælp skal gives forud for kvindens beslutning om en eventuel abort.